

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 181/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Kristínou Jošthovou, advokátkou, Školská 693/31, Žilina, proti rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/1 Pz 82/24/1000-6 zo 4. novembra 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 149 a svojich práv zaručených čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím upovedomením generálnej prokuratúry a rozsudkami okresného súdu a krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil citované rozhodnutia orgánov verejnej moci a priznal mu finančné zadosťučinenie v celkovej sume 25 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005 v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal určenia hranice medzi parcelami bližšie špecifikovanými v žalobnom návrhu a vydania nehnuteľnosti označenej v žalobnom návrhu. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006 na základe odvolania sťažovateľa potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005.

3. Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu v 1. rade sa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2C/16/2008 domáhal povolenia obnovy konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7C/371/2000. Okresný súd rozsudkom č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol. Rozsudok okresného súdu č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 bol potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024.

4. Podnetom z 20. septembra 2024 adresovaným generálnej prokuratúre sa sťažovateľ domáhal podania dovolania generálneho prokurátora proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024. Generálna prokuratúra listom č. k. VI/1 Pz 82/24/1000-6 zo 4. novembra 2024 sťažovateľovi oznámila, že jeho podnet odkladá bez prijatia opatrenia prokurátora. V odôvodnení uviedla, že konajúce súdy zamietli návrh na povolenie obnovy konania z dôvodu, že v návrhu neboli sťažovateľom uvedené novoty, teda žiadne nové skutočnosti alebo nové dôkazy, ktoré v pôvodnom konaní nemohli byť použité a existencia ktorých by zakladala prípustnosť povolenia obnovy konania. V závere dodala, že odôvodnenie v rozsudkoch konajúcich súdov považuje za správne a zrozumiteľné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstatou argumentácie sťažovateľa je tvrdenie o porušení označených práv zaručených ústavou a označenými medzinárodnými zmluvami zo strany uvedených orgánov verejnej moci. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti spochybňuje skutkový stav zistený súdmi v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7C/371/2000 a na krajskom súde pod sp. zn. 6Co/609/2005. Tvrdí, že súdy v predmetnej veci vychádzali zo záverov vyplývajúcich zo znaleckého posudku vypracovaného „zaujatým“ znalcom Ing. Martinom Krnáčom a odmietli jeho návrh na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania, čím došlo k porušeniu jeho základných práv označených v bode 1 tohto uznesenia. Za výrazný zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu považuje najmä skutočnosť, že v uvedených súdnych konaniach nerozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

6. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že aj v konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. 2C/16/2008 a na krajskom súde pod sp. zn. 10Co/141/2023 nerozhodoval nezávislý a nestranný sudca, čo malo vplyv na výsledok konania, keď okresný súd rozsudkom č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024 zamietol návrh sťažovateľa na obnovu konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7C/371/2000, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ k svojmu návrhu na obnovu konania priložil dôkaz – znalecký posudok Ing. Jozefa Vargu, CSc., č. 02/2007, ktorý podľa sťažovateľa potvrdzuje oprávnenosť jeho žalobného návrhu, o ktorom rozhodoval okresný súd v pôvodnom konaní.

7. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/16/2008 a postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/141/2023 považoval sťažovateľ za zneužitie právomoci verejného činiteľa, v nadväznosti na čo podal podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024. Tým, že generálna prokuratúra podnet sťažovateľa odložila bez prijatia opatrenia prokurátora, a teda neposkytla mu požadovanú ochranu, došlo podľa sťažovateľa k zásahu do jeho základných práv označených v bode 1 tohto uznesenia.

8. K návrhu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ uvádza, že túto finančnú náhradu požaduje za dvadsaťštyriročné trvanie súdnych konaní, v priebehu ktorých boli s manželkou vystavení pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, bezmocnosti a psychickým traumám a z toho vyplývajúcim zdravotným problémom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, dohovorom, dodatkovým protokolom a Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005, rozsudkom okresného súdu č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií.

11. Konaním a rozhodovaním všeobecných súdov je teda ústavný súd oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa ústavnou sťažnosťou namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Účinnú ochranu základných práv a slobôd (okrem iného) predstavuje opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 36/96).

12. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

13. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005 a rozsudku okresného súdu č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom bol príslušný rozhodnúť a aj tak učinil krajský súd (vo vzťahu k rozsudku okresného súdu sp. zn. 7C/371/2000 z 19. septembra 2005 rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006 a vo vzťahu k rozsudku okresného súdu č. k. 2C/16/2008-651 z 11. augusta 2023 rozsudkom sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024), preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, dohovorom, dodatkovým protokolom a Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu:

14. Ústavný súd sa v súvislosti s namietaným porušením práva sťažovateľa rozsudkami krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia zaoberal v prvom rade otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti ako jednej z procesných podmienok jej prípustnosti.

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v citovanom § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd pritom opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd, pričom v prípade jej podania po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, prípadne túto lehotu predĺžiť, pretože kogentné ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

17. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006 nadobudol právoplatnosť 6. februára 2007 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024 nadobudol právoplatnosť 11. septembra 2024. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená v listinnej podobe 8. januára 2025 (na poštovú prepravu bola odovzdaná medzi 3. – 6. januárom 2025, podacia pečiatka pošty je nečitateľná, pozn.), teda celkom zjavne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty od nadobudnutia právoplatnosti označených rozhodnutí. Na tomto závere nemení nič ani posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Vo veci sťažovateľa mimoriadny opravný prostriedok podaný nebol a podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora takýmto mimoriadnym opravným prostriedkom nie je.

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6Co/609/2005 z 20. decembra 2006 a rozsudku krajského súdu sp. zn. 10Co/141/2023 z 28. augusta 2024 odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, dohovorom, dodatkovým protokolom a Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím upovedomením generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 82/24/1000-6 zo 4. novembra 2024 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

19. Pokiaľ ide o napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry zo 4. novembra 2024, ktorým generálna prokuratúra ako nedôvodný odložila podnet sťažovateľa z 20. septembra 2024, ústavný súd v úvode poukazuje na ustanovenia zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ktoré upravujú spôsob vybavovania podnetov príslušnými orgánmi prokuratúry. Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie podanie, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti. Podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor. Podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet sa vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a každý ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

20. Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatoval, že vynechanie opakovaného podnetu, resp. ďalšieho opakovaného podnetu ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním ústavnej sťažnosti, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať

opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. II. ÚS 138/2013, II. ÚS 127/2023, II. ÚS 242/2024).

21. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

22. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému upovedomeniu generálnej prokuratúry zo 4. novembra 2024 nepodal opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre.

23. Možno tak zhrnúť, že zákon o prokuratúre poskytuje sťažovateľovi aj ďalší prostriedok nápravy – opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorým sa môže domáhať preskúmania zákonnosti napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry zo 4. novembra 2024, avšak sťažovateľ tento právny prostriedok na ochranu svojich základných práv nevyužil. Inými slovami, spôsob vybavenia podania sťažovateľa z 20. septembra 2024 napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry zo 4. novembra 2024 sťažovateľ pred orgánmi prokuratúry nenapádal, ale obrátil sa priamo na ústavný súd.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu